

Forskningsadministrativ avdeling

Referanse

2018/7518-BIG

Dato

24.09.2018

Hørings svar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet - Revisjon av Forskrift for graden philosophiae doctor ved Universitetet i Bergen

Vi viser til høringsbrev angående ny forskrift for graden ph.d. ved Universitetet i Bergen. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har sendt høringen ut til alle institutt, og har også diskutert innholdet i forskriften i fakultetets forskerutdanningsutvalg. Tilbakemeldingene er i hovedsak at forskriften nå er mer ryddig og klart formulert, men det er enkelte punkter vi ønsker å tilføye eller endre i forskriften.

Vi har trukket fram noen hovedpunkter i dette brevet. I tillegg er det lagt inn kommentarer direkte i forskriften i vedlegget, der er det også inkludert tilbakemeldinger som vi ikke har tatt med i oversikten under.

Bestemmelser som bør inn i forskriften

- **Mindre omarbeiding**

Fakultetet støtter at det i forskriften er tatt ut 6 måneders karantene etter underkjenning.

Vi ønsker videre at forskriften åpner opp for at fakultetene selv i sine utfyllende regler kan åpne opp for mindre omarbeiding. NTNU, UiO og UiT åpner for mindre omarbeiding i sine forskrifter, og det er i tråd med UHR sine veiledende retningslinjer for ph.d. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiO bekrefter at de har gode erfaringer med mulighet for mindre omarbeiding.

- **Makstid på ph.d.-programmet**

Fakultetet ønsker at forskriften åpner opp for at fakultetet i utfyllende regler kan vedta makstid på ph.d.-programmet, utenom rettighetsfestede permisjoner.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

---

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Realfagbygget, Allégt. 41
Bergen

Saksbehandler
Birthe Gjerdevik
55583488

Ønskede presiseringer i forskriften

- **§ 5 – 7 Infrastruktur**

Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Fakultetet mener at alle avtaler må være på plass ved opptak. Vi ønsker derfor å ta bort som hovedregel.

- **§6 -1 Oppnevning av veiledere**

Fakultetet ønsker at det som gjelder tvister mellom kandidat og veileder omtales mer utfyllende i forskriften, og ønsker derfor at §6-4 i dagens forskrift beholdes.

- **§11-2 (eller §12-4) Innlevering til ny bedømmelse**

Fakultetet ønsker klarere regler for andregangsbedømmelse. Det bør presiseres hvorvidt den nye komiteen skal se den tidligere innstillingen, og om den nye bedømmelsen er basert på den første innstillingen. Reglementet bør også omtale de tilfellene der ingen i den opprinnelige bedømmelseskomiteen kan videreføres.

- **§ 12-2. Retting av formelle feil i avhandlingen**

Vedrørende errata. Forskriften bør presisere hva som kan defineres som formelle feil for å sikre lik tolkning av dette på alle fakultet.

- **§ 12-3. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling**

Forskriften bør presisere hvordan en negativ innstilling og delt innstilling skal behandles på fakultetet, blant annet bør det presiseres at den skal behandles i fakultetsstyret.

Ønskede endringer

- **§5-1 Vilkår for opptak**

I forslaget til forskrift står det at ved opptak kreves det at *søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket andre syklus*. Dersom dette strammer inn muligheten for å ta opp kandidater fra f.eks. Storbritannia med 4-årig mastergrad ønsker vi en endring i formuleringen. Fakultetet ønsker ikke å åpne opp generelt for 4-årige utdanninger som fører til mastergrad, men ønsker å ha muligheten til å gi opptak til kandidater med utdanninger som er kortere enn den norske 5-årige utdanningen (dvs. 5 år integrert master eller 3+2 år) etter individuell faglig vurdering.

Forutsetningen må likevel være at hele utdanningen ikke er mindre enn 4 år, at den bygger på en bachelorgrad som er likestilt med norsk bachelorgrad, og at den har inkludert en selvstendig oppgave på minimum 30 studiepoeng som svarer til krav til selvstendig arbeid (§6 i Forskrift om krav til mastergrad).

- **§ 5-2 Opptaksvedtak**

Opptak skal nektes om: c) søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av doktorgradsprogrammet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på doktorgradsprogrammet.

Slik paragrafen står nå kan dette innebære at kandidaten kan være ferdig med hele forskningsprosjektet, og kun skal fullføre opplæringsdelen. Vi ønsker at den tidligere formuleringen i forskriften brukes: «søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til ph.d.-utdanningen» Fra tidligere §5-1: «Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, bør søkeren avvises, jf. § 5-3.» Dette er nå tatt ut, men bør tas inn igjen i forskriften.

- **§ 5-4 Ph.d.-avtalen**

Fakultetet mener at forskriften fortsatt skal omtale avtaler med ekstern part. Vi ønsker dermed at avsnittene under frå § 5-6 i nåværende forskrift videreføres:

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetning hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, fakultetet og den eksterne parten.

Dersom ph.d.-kandidaten er knyttet til annen arbeidsplass, skal det inngås avtale som regulerer arbeidsvilkårene, tid til doktorgradsarbeidet, driftsmidler og behov for vitenskapelig utstyr. Avtalen skal sikre at ph.d.-kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskningsmiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonens retningslinjer for slikt samarbeid følges og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

- **§5 – 6 Om oppsigelse og avskjed**

Omtaler ansettelsesforhold, og bør dermed ikke stå i forskriften som omhandler ph.d.

- **§11-3 Oppnevning av bedømmelseskomité**

I forslaget står det at forslag et til bedømmelseskomité skal begrunnes og vise hvordan komiteén samlet dekker avhandlingens fagfelt. Fakultetet ønsker ikke at forskriften krever at forslaget skal begrunnes, men at fakultetet selv kan bestemme hvilke kriterier som skal ligge til grunn for forslaget.

- **§13.1 Prøveforelesning**

Avsnitt to: *Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og skjer på avhandlingsspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.* Fakultetet ønsker at det åpnes for at fakultetet i utfyllende regler kan bestemme språk for prøveforelesningen. Det bør ikke være krav om at prøveforelesningen skal være på samme språk som avhandlingen. Kandidatene har i løpet av doktorgradsstudiet hatt mange anledninger til å presentere avhandlingen sin på engelsk. Vi har samtidig

tradisjon for å avholde prøveforelesning på et såpass tidlig tidspunkt at det er reelt at kandidaten kan få en ny mulighet ved et eventuelt stryk. Bedømmelseskomiteen for avhandlingen er dermed ikke involvert i prøveforelesningen. Denne paragrafen utelukker automatisk prøveforelesninger på norsk, og dermed minskes muligheten til å opprettholde en levende norsk fagterminologi.

- **§ 11-3. Oppnevning av bedømmelseskomité**

Fakultetet ønsker å endre punktet om at bedømmelseskomiteen normalt skal settes sammen slik at begge kjønn er representert, til at kandidatens kjønn skal være representert. Ved flere av våre fagmiljø er det svært få mulige kvinnelige opponenter, av den grunn vil det ofte være det interne medlemmet i komiteen som er kvinne, og dette bidrar til en for stor faglig-administrativ belastning på våre kvinnelige ansatte.

- **§ 13-2 Disputas**

Fakultetet ønsker en formulering her som er «strengere» enn «normalt». For vårt fakultet er det kun ønskelig at disputaser skal kunne avholdes ved Universitetet i Bergen og Universitetssenteret på Svalbard (UNIS) (for kandidater med tilknytning der).

Endring i retningslinjer

- **§ 19-3. Cotutelle-avtaler**

Fakultetet støtter formuleringen i forskriften som angår cotutelle-avtaler. Denne er ikke endret fra dagens forskrift, men fakultetets erfaring er at dagens retningslinjer ved UiB er uhensiktsmessig rigide. Dette gjør arbeidet med cotutelle-avtaler unødvendig komplisert, spesielt med tanke på kravet til institusjonsavtale. Vi ber derfor om at dagens retningslinjer tilpasses intensjonen i forskriften.

Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet takker for samarbeidet så langt i prosessen, og ser fram til at fakultetsvise ph.d.-program blir innført.

Vennlig hilsen

Anne Marit Blokhus
prodekan

Ingrid Christensen
seksjonssjef